

Aanvulling bij: Bodembeheernota Omgevingsdienst West-Holland Deel B Gebiedsspecifiek beleid Gemeente Nieuwkoop

1. Inleiding

Het Besluit bodemkwaliteit (Bbk) regelt het toepassen van schone en licht verontreinigde grond en baggerspecie. Dit is nader uitgewerkt in een Bodembeheernota voor het beheergebied van de Omgevingsdienst West-Holland (Omgevingsdienst).

Deze nota bestaat uit twee delen:

- Deel A Algemeen
Hierin staan de algemene beleidsregels beschreven. Deze gelden in principe voor alle gemeenten in onze regio.
- Deel B Gebiedsspecifiek beleid – beleidskeuze Hierin wordt per gemeente aangegeven of gebiedsspecifiek beleid is gekozen en hoe dat er uit ziet. Elke gemeente heeft dus een eigen Deel B.

In 2014 is de Bodembeheernota deel A en deel B door de gemeente Nieuwkoop vastgesteld. Aan deel B van deze bestaande nota wordt in onderhavige aanvulling gebiedsspecifiek beleid toegevoegd voor het verspreiden van baggerspecie op de landbodem.

1.1. Vaststelling en geldigheid

De Bodembeheernota, c.q. het gebiedsspecifiek beleid, wordt vastgesteld door de gemeenteraad. Dit is een besluit waarop de uniforme voorbereidingsprocedure van toepassing is (Algemene wet bestuursrecht, afdeling 3.4). Het door B&W genomen ontwerpbesluit wordt ter inzage gelegd, hierop kunnen belanghebbenden zienswijzen indienen. Na definitief besluit door B&W en vaststelling door de gemeenteraad wordt de nota ter inzage gelegd. Tegen het definitieve besluit door de gemeenteraad staat beroep open bij de Raad van State.

Vaststellen gebeurt voor een periode van maximaal 10 jaar. Aan het eind van die periode dient de nota te worden geëvalueerd en al dan niet bijgesteld opnieuw te worden vastgesteld. Tussentijds dient wel gemonitord te worden in hoeverre onderliggende gegevens wijzigen.

De vastgestelde Bodembeheernota deel A en B van de gemeente Nieuwkoop is nog geldig tot 2024. Deze aanvulling op deel B wordt toegevoegd aan de tot 2024 geldende Bodembeheernota.

2. Verspreiden van baggerspecie

In dit hoofdstuk wordt het aanvullende gebiedsspecifiek beleid voor verspreiden van baggerspecie op aangrenzende percelen in de gemeente Nieuwkoop weergegeven. Voor de algemene regels rondom het toepassen en verspreiden van baggerspecie wordt verwezen naar het eerder vastgestelde deel A van de Bodembeheernota van de Omgevingsdienst West-Holland. Het eerder vastgestelde gebiedsspecifiek beleid is opgenomen in deel B van de Bodembeheernota voor de gemeente Nieuwkoop. In dit deel van de Bodembeheernota is geen gebiedsspecifiek beleid opgenomen voor verspreiden van baggerspecie over aangrenzende percelen.

2.1. Algemeen

In het generieke kader van het Besluit bodemkwaliteit mag baggerspecie verspreid worden op aangrenzende percelen en in weilanddepots op het aan de watergang grenzende perceel. Voorwaarde hieraan is dat de kwaliteit van de bagger voldoet aan de norm (uitkomst van de ms-PAF-toets is "verspreidbaar") of dat de bagger dermate onverdacht is dat een onderzoek niet noodzakelijk is. In deel A van de Bodembeheernota heeft de Omgevingsdienst West-Holland uitgewerkt wat wordt verstaan onder 'aangrenzende percelen'.

2.1. Beleidswensen t.a.v. verspreiden van baggerspecie

Omdat een relatief groot deel van de gemeente Nieuwkoop uit oppervlaktewater bestaat komen ten behoeve van onderhoud van de watergangen en verbetering van de waterkwaliteit grote hoeveelheden verspreidbare baggerspecie vrij die op aangrenzende percelen zouden mogen worden verspreid. Door ruimtegebrek direct grenzend aan watergangen zijn de verspreidingsmogelijkheden volgens het gene-

riek beleid echter beperkt. Om de gewenste afzet van baggerspecie toch mogelijk te maken is gebieds-specifiek beleid uitgewerkt.

2.2. Gebiedsspecifiek beleid verspreiden van baggerspecie

Ten aanzien van het verspreiden van baggerspecie over aangrenzende percelen conform artikel 35, lid f van het Besluit bodemkwaliteit gelden binnen de grenzen van het beheersgebied van de gemeente Nieuwkoop de volgende regels:

- Voor het verspreiden van baggerspecie op aangrenzende percelen wordt een maximale afstand gesteld van 10 kilometer van de plaats van herkomst. Voorwaarde hierbij is dat de baggerspecie wordt toegepast op landbouwgronden én de baggerspecie voldoet aan de kwaliteitseisen uit tabel 3b van de Regeling Bodemkwaliteit 2021.
- Er hoeft niet te worden getoetst aan de kwaliteit van de ontvangende bodem.
- Deze verruiming geldt alleen binnen de gemeente Nieuwkoop én binnen een gebied met dezelfde bodemfunctieklasse.

2.3. Toelichting

In de toelichting op het Besluit bodemkwaliteit wordt het begrip “aangrenzende perceel” slechts summier toegelicht en wordt geen maximale afstand tot de watergang genoemd. In lijn met de wens tot decentralisatie is het Besluit bodemkwaliteit bewust minder sturend en kaderstellend. Nadere invulling ligt bij de gemeenten en waterschappen, die kunnen vaststellen hoe de baggeractiviteiten het beste passen binnen het beheer van het gebied.

In het Aanvullingsbesluit bodem (publicatiedatum 25 februari 2021) worden de mogelijkheden tot verspreiden van baggerspecie niet meer beperkt tot het aangrenzende perceel, maar is verspreiding ook mogelijk op landbouwpercelen op een afstand tot 10 kilometer van de locatie waarvan de baggerspecie afkomstig is. Deze toepassing is in artikel 4.1269 lid 3a aangewezen als functionele toepassing.

In de nieuwe Regeling bodemkwaliteit 2021 (consultatieversie 1 maart 2021) worden strengere kwaliteitseisen opgenomen voor de verspreiding van baggerspecie op de landbodem. Door de mogelijkheid die in het Aanvullingsbesluit bodem wordt geboden om baggerspecie ook te verspreiden op landbouwgronden gelegen op maximaal 10 kilometer afstand van de plaats van baggeren ontstond aanvullende behoefte om de kwaliteitseisen voor ‘voor verspreiden op de landbodem geschikte baggerspecie’ nader af te stemmen op het landbouwkundig gebruik. Waterschappen zullen bij voorkeur gebruik maken van de ontvangstplicht voor bagger op aangrenzende percelen, maar in sommige gevallen is verspreiding vanwege het gebruik van het aan de watergang grenzende perceel (bijvoorbeeld voor woondoel-einden) ongewenst of onmogelijk. In die gevallen voorziet de afstandsmaat uit het Aanvullingsbesluit bodem in een vergroting van de mogelijkheden voor het waterschap om op vrijwillige basis met terreineigenaren binnen het poldergebied te zoeken naar een geschikte bestemming voor de baggerspecie.

De gemeente Nieuwkoop sluit met haar gebiedsspecifiek beleid aan bij deze nieuwe wetgeving. Omdat het gebiedsspecifieke beleid van de gemeente Nieuwkoop alleen geldt voor “verspreidbare bagger”, deze vrijkomt uit watergangen met een vergelijkbare dynamiek en er veelal sprake zal zijn van een gebied met dezelfde karakteristiek wat betreft bodem en water heeft alle bagger bij benadering dezelfde kwaliteit. De totale kwaliteit van het systeem “bodem en waterbodem” verslechtert niet, maar blijft gelijk. Dit is dus een integrale benadering van de maatschappelijke baggeropgave. Door het gebruik van gebiedseigen baggerspecie voor het verbeteren van het landbouwkundig gebruik, wordt op het niveau van het poldergebied standstill beoogd en wordt voorkomen dat veel afvoer van baggerspecie uit het gebied of aanvoer uit andere gebieden plaatsvindt. Bovendien draagt baggerspecie vaak bij aan de bodemvruchtbaarheid van landbouwgronden. Ook is het vanwege bodemdalingen in de regio wenselijk zoveel mogelijk gebiedseigen bagger te bergen in het eigen gebied.

In onderstaande tabel zijn de aangescherpte kwaliteitseisen uit de Regeling bodemkwaliteit 2021 opgenomen. Voor het geheel aan toetsingsnormen wordt verwezen naar tabel 3b uit de Regeling bodemkwaliteit 2021.

Voor toetsing van de gehalten aan PFAS in te verspreiden baggerspecie wordt aangesloten op het normenkader uit het ‘Tijdelijk handelingskader voor hergebruik van PFAS-houdende grond en baggerspecie (Geactualiseerde versie 2 juli 2020). De toepassingswaarden voor het verspreiden van bagger op aangrenzende percelen zijn gelijk aan de toepassingswaarden voor de bodemkwaliteits- en functieklassen wonen of industrie (7 µg/kg.ds voor PFOA en 3 µg/kg.ds voor de overige PFAS).

Aanpassing aan kwaliteitseis voor 'voor verspreiden op de landbodem geschikte baggerspecie'

Stof	Kwaliteitseis voorafgaand aan inwerkingtreding regeling (was)	Kwaliteitseis na inwerkingtreding regeling (wordt)
Toxische druk mengsel van stoffen (msPAF)	Toxische druk <20% voor organische stoffen en < 50% voor zware metalen	Toxische druk <15 % voor organische stoffen en < 50% voor zware metalen
Cadmium	Stof is onderdeel van de toets aan toxische druk. Daarnaast een kwaliteitseis van 7,5 mg/kg droge stof	Stof is onderdeel van de toets aan toxische druk. Daarnaast een kwaliteitseis van 2,7 mg/kg droge stof
Molybdeen	Stof is onderdeel van de toets aan toxische druk. Daarnaast een kwaliteitseis die gelijk is aan de interventiewaarde bodem: 190 mg/kg droge stof	Stof is onderdeel van de toets aan toxische druk. Daarnaast een kwaliteitseis van 7 mg/kg droge stof
Nikkel	Stof is onderdeel van de toets aan toxische druk. Daarnaast een kwaliteitseis die gelijk is aan de interventiewaarde bodem: 100 mg/kg droge stof	Stof is onderdeel van de toets aan toxische druk. Daarnaast een kwaliteitseis van 58 mg/kg droge stof
Lood	Stof is onderdeel van de toets aan toxische druk. Daarnaast een kwaliteitseis die gelijk is aan de interventiewaarde bodem: 530 mg/kg droge stof	Stof is onderdeel van de toets aan toxische druk. Daarnaast een kwaliteitseis van 180 mg/kg droge stof
Kwik	Stof is onderdeel van de toets aan toxische druk. Daarnaast een kwaliteitseis die gelijk is aan de interventiewaarde bodem: 36 mg/kg droge stof	Stof is onderdeel van de toets aan toxische druk. Daarnaast een kwaliteitseis van 2,9 mg/kg droge stof
PCB (som 7)	Stoffen die behoren tot de somparameter zijn onderdeel van de toets aan toxische druk. Daarnaast een kwaliteitseis die gelijk is aan de interventiewaarde bodem voor de somparameter 1 mg/kg droge stof	Stoffen die behoren tot de somparameter zijn onderdeel van de toets aan toxische druk. Voor somparameter een kwaliteitseis van 0,240 mg/kg droge stof
Minerale olie	3000 mg/kg droge stof	1250 mg/kg droge stof